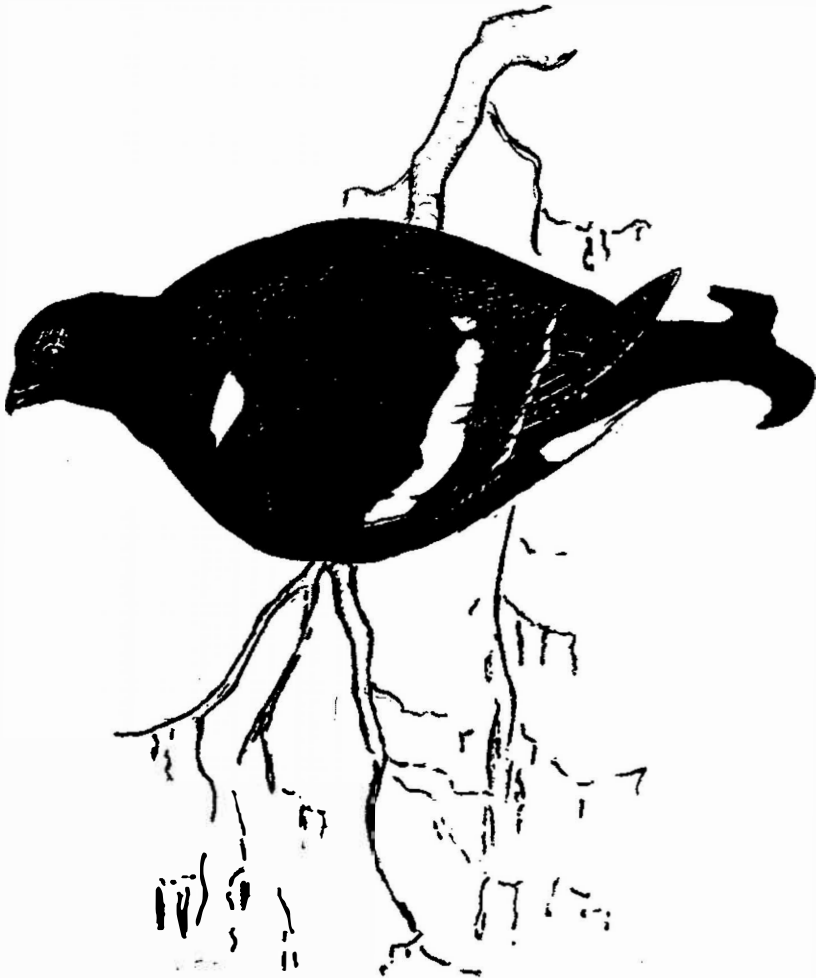

BUSKSKVETTEN

Nr. 2 * 1980 * 4. årg.

ORGAN FOR NORSK ORNITOLOGISK FORENING
AVDELING BUSKERUD

BUSKSKVETTEN

NR. 2 1980 4. ÅRG.

ORGAN FOR NORSK ORNITOLOGISK FORENING
AVDELING BUSKERUD

I REDAKSJONEN:

Tom Schandy, Hauges gt. 74, 3000 Drammen. (Ansv. red.).

Morten F. Winness, Underlia 106, 3000 Drammen.

Dagfinn Kolberg, 3320 Vestfossen.

Geir Egil Roe, 3550 Gol.

BUSKSKVETTEN utkommer tre ganger årlig og sendes fritt til alle medlemmer av lokallagene i Buskerud.

Årsabonnement for ikke-medlemmer : Kr. 25,-.

Fylkesforeningens adresse er :

Norsk Ornitologisk Forening,

Avdeling Buskerud,

Postboks 288,

3001 Drammen.

Postgirokontø 3 35 84 88

Post og innbetalinger til BUSKSKVETTEN kan sendes denne adresse.

Artikkelstoff og bilder kan også sendes direkte til en av de ovenstående adresser.

Trykket hos OFFSET HURTIGTRYKK, Hauges gt. 74, 3000 Drammen.

Opplag: 400 eks.

FORSIDETEGNINGEN: ORRHANE tegnet av Dag Vatle.

BAKSIDETEGNINGEN: KJØTTMEIS tegnet av Øyvind Jacob.

INNHold:

s. 36 : Fiskumvannet - Rapport 1979.

s. 41 : Knoppsvana i Buskerud.

s. 46 : Møte med spurvaugla.

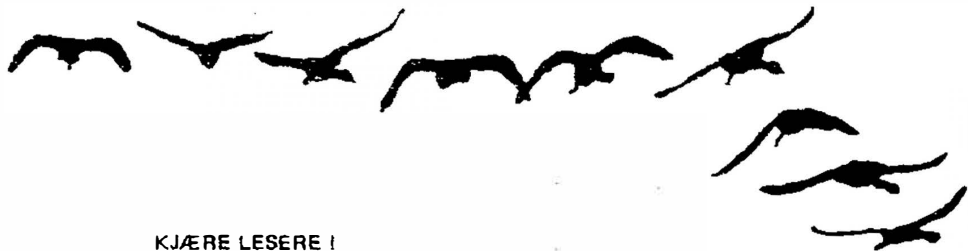
s. 48 : Reirfunn av kjernebiter.

s. 50 : Norsk Vinterfugltelling.

s. 53 : Toppdykkerhekking i Fiskumvannet.

s. 54 : Atlasprosjektet i Buskerud — Hva nå ?

s. 57 : Ekskursjonsreferater.

KJÆRE LESERE !

Vinteren er stort sett en død tid for oss fuglefolk. Trekkfuglene har dratt sørover til en fin tid i spania eller Gambia. Og når fuglene har dratt, og trekkfugllokalitetene er tomme, gjør vi som bjørnen og går i hi og våkner ikke før støren synger fra husmønet. Men det er i grunnen en dum uvane, for selv om det er vinter, så er det faktisk ornitologiske aktiviteter i årets kaldeste måneder.

I dette nummer av BUSKSKVETTEN får vi presentert et nytt interessant prosjekt for fugletittere, nemlig Norsk Vinterfugltelling. Et interessant prosjekt som ikke krever de største kunnskaper. Støtt opp om dette prosjektet. Les hva P.O. Syvertsen har å si om dette inne i bladet. Enda et prosjekt er å anbefale, nemlig den velkjente vannfugltellinga som går av stabelen to ganger, i januar og mars (Se annonse inne i bladet). Støtt opp om disse aktiviteter.

Og for deg som fremdeles ikke vil ut i kulda og fryse, vil vi tilråde å bli forfatter i BUSKSKVETTEN. Det er en aktivitet som redaksjonens medlemmer setter meget stor pris på. Sitt inne i den varme stua di og skriv fra sommerens opplevelser og aktiviteter.

På vegne av Fylkesavdelingen ønsker redaksjonen alle fuglekikkere over det ganske fylket et godt og fremfor alt fuglerikt nytt år.

RED.

FISKUMVANNET – RAPPORT 1979.

Dagfinn Kolberg

1979 var et brukbart år for Fiskumvannet, selv om de store mengdene med ender uteble i trekketidene. Dette skyldes nok for en stor båttrafikk. Gledelig var det at to nye arter ble observert. En av disse var boltit. 2 eks. ble observert i nordenden 20/5. Første sikre observasjon av horndykker ble også gjort.

I tillegg til mine egne observasjonslister har jeg mottatt noe lignende kun fra et medlem ! At dekningsgraden i 1979 var bedre enn dette, er jeg overbevist om. Derfor, våkn opp, folkens ! Det burde ikke være nødvendig å tyne opplysninger ut av folk.

Observatører: Walter Henning Gundersen (W.H.G.), Anders Hals (A.H.), Dagfinn Kolberg (D.K.), Arild Larsen (A.L.) og Arne Nævra (A.N.).

Nordenden av Fiskumvannet. Foto:Arne Nævra.

FULLSTENDIG ARTSLISTE PR. 1/1-80.

Smålom	Lerkefalk	Stercorarius sp. (Fjelljo/Tyvjo)
xStorlom	xDvergfalk	xHettemåke
Dvergdykker	xTårnfalk	Sildemåke
xHorndykker	Orrfugl	xGråmåke
xToppdykker	Rapphøne	xSvartbak
Gråhodealbatross	Vaktei	xFiskemåke
xGråhøgre	Fasan	Krykkje
xCanadagås	xTrane	Svartterne
Hvitkinngås	Vannrikse	Rovterne
Grågås	xMyrrikse	xMakrellterne
Kortnebbgås	Sivhøne	xRingdue
Snøgås	xSothøne	xSkogdue
xKnoppsvane	xTjeld	Tyrkerdue
xSangsvane	Sandlo	xGjøk
Dvergsvane	xDverglo	xHornugle
Gravand	xBoltit	xJordugle
xStokkand	xHeilo	Perleugle
xKrikkand	P.a.apricaria (Sør. heilo)	Kattugle
Snadderand	Tundralo	Nattravn
Brunnåkke	xVipe	xTårnseiler
Stjertand	Steinvender	Hærfugl
xKnekkand	Dvergsnipe	xVendehals
Skjeand	xTemmincksnipe	Grønnspekk
Taffeland	Myrsnipe	Gråspekk
xToppand	Tundrasnipe	Svartspekk
xBergand	Polarsnipe	xFlaggspekk
Sjørre	xBrushane	Hvitryggspekk
xSvartand	xSotsnipe	Dvergspekk
Havelle	xRødstilk	xSandsvale
xKvinand	xGluttsnipe	xLåvesvale
xSiland	xSkogsnipe	xTaksvale
xLaksand	xGrønnstilk	Fjellerke
xFiskeørn	xStrandsnipe	xSanglerke
Vepsevåk	Svarthalespove	xTrepierke
xHønsøhauk	Lappspove	xHeipierke
xSpurvehauk	xStorspove	xGulerke
xFjellvåk	Småspove	Vinterørle
xMusvåk	xEnkeltbekkasin	xLinerle
Kongeørn	xDobbeltbekkasin	xTornskate
xMyrhauk	Kvartbekkasin	xVarsler
xSivhauk	Svømmesnipe	Pirol
		xStær

Nøtteskrike	xNattergal	Polarsisik
xSkjære	xBlåstrupe	xRosenfink
xKaie	xGråtrost	Kongløbit
Kornkråke	xRingtrost	Grankorsnebb
Ravn	Svarttrost	Furukorsnebb
xSidsenvans	xRødvingetrost	Dompap
xFossekali	xMåltrost	Kjernebiter
Gjerdsmett	xDuetrost	xGulspurv
Jernspurv	Stjertmeis	xHortllan
Gresshoppesanger	xLøvmeis	xSivspurv
Sivsanger	xGrønmeis	Lappspurv
xMyrsanger	Toppmeis	Snøspurv
xRørsanger	xSvartmeis	
Gulsanger	xBlåmeis	
xHagesanger	xKjøttmeis	
xMunk	Spettmeis	189 ARTER
xTornsanger	Trekryper	109 i 1979 (merket x)
xMøller	xGråspurv	
xLøvsanger	xPilfink	
xGransanger	xBokfink	
Fuglekonge	xBjørkefink	
xSvart-hvit fluesn.	xGrønnefink	
xGrå fluesnapper	xGrønnsisik	
xBuskskvett	Stillits	
xSteinskvett	xBergirisk	
Rødstjert	xTornirisk	
xRødstrupe	Gråsisik	

KOMMENTARER TIL ARTSLISTA

- Storlom, *Gavia arctica*. 5 ex. i sørenden 17/5 (A.H.). 3 ex. 29/4 (A.N., M.S.).
- Hørndykker, *Podiceps auritus*. 1 ex. 29/4 (A.N., M.S.). 1 ex. i høstdrakt 20/10 (W.H.G., A.L.). Dette er de to eneste sikre observasjoner ved vannet.
- Toppdykker, *Podiceps cristatus*. 1 ex. nordenden 19/5. 1 ex. juv. ved Rudstøen 30/9 (A.H.).
- Canadagås, *Branta canadensis*. Ny ekstremum: 1 ex. 16/4 nordenden (A.H., D.K.). 1 ex. 19/5, 24/5 og 4 ex. 10/6 (D.K.).
- Knoppsvane, *Cygnus olor*. Et par hekket veltykket. 4 unger vokste opp.
- Gravand, *Tadorna tadorna*. 3 ex. 29/4 (A.N., M.S.).
- Knekkand, *Anas querquedula*. 2 ex. (par) nordenden 19/5 (A.H.).
- Bergand, *Aythya marila*. 3 ex. sørenden 23/9 (A.H.), 3 ex. sørenden 7/10 (A.H.).
- Svartand, *Melanitta nigra*. 12 ex. 21/10 (A.H.).
- Spurvehauk, *Accipiter nisus*. Hele 3 ex. nordenden 16/4 (A.H.).
- Fjellvåk, *Buteo lagopus*. 1 ex. 16/4 (A.H.).
- Musvåk, *Buteo buteo*. 1 ex. 10/4 (D.K.) og 2 ex. 16/4 (A.H.).
- Myrhauk, *Circus cyaneus*. 1 ad hann 20/10 (W.H.G., A.L.) og 1 hunn nordenden 17/5 (A.H.).
- Sivhauk, *Circus aeruginosus*. 1 hunn nordenden 4/5 (A.H.).
- Dvergfalk, *Falco columbarius*. 1 hann 13/4 (D.K.), 1 ex. nordenden 19/5 og 20/5 (A.H.).
- Tårnfalk, *Falco tinnunculus*. 1 ex. 16/4 og 19/5 (D.K., A.H.).
- Trane, *Grus grus*. 3 ex. 12-13/4 (A.H., D.K.).
- Myrrikse, *Porzana porzana*. 1 ex på Måsnesmyra i flere uker. Obs: 24/5, 25/5, 26/5, 31/5 (A.H., D.K.).
- Sothøne, *Fulica atra*. 1 ex. nordenden 30/9 (A.H.).
- Tjeld, *Haematopus ostralegus*. 1 ex. nordenden 16/4 (A.H.).
- Dverglo, *Charadrius dubius*. 1 ex. nordenden 19/5 og 2 ex. 30/9 (A.H.).
- Boltit, *Eudromas morinellus*. 2 ex. nordenden 20/5. Første obs.
- Heilo, *Pluvialis apricaria*. 28 ex. nordenden 19/5 (A.H., D.K.) og 1 ex. sørenden 25/8.
- Vipe, *Vanellus vanellus*. Ny ekstremum: 2 ex. sørenden 7/3 (A.H.).
- Temmincksnipe, *Calidris temminckii*. 4 ex. nordenden 19/5 (A.H.).
- Brushane, *Philomachus pugnax*. 12 ex. nordenden 17/5 (A.H.).
- Sotsnipe, *Tringa erythropus*. 1 ex. nordenden 17/5 (A.H.).
- Gluttsnipe, *Tringa nebularia*. 2 ex. nordenden 14/4 (A.H.).
- Dobbeltbekkasin, *Gallinago media*. 4 ex. nordenden 19/5 (A.H.).

Boltit i avledningspositur. Foto: Arne Nævra.

- Svartbæk, *Larus marinus*. 6 ex 17/5 (A.H.) og 1 ex. 24/5 (D.K.).
- Gjøk, *Cuculus canorus*. 3 ex. 24/5 nordenden (D.K.). 1 ex. (juv.)
sørenden 22/9. Ny ekstremum.
- Jordugle, *Asio flammeus*. 1 ex. nordenden 11/5, 12/5, 19/5, 24/5 (A.H.,
D.K.). Jordugle ble observert flere ganger
hele våren og sommeren, noen ganger 2 ex.
samtidig. Hekking kan ikke utelukkes, men
ble ikke påvist.
- Varjer, *Lanius excubitor*. 1 ex. nordenden 14/4, 16/4 og 30/9 (A.H.,
D.K.).
- Kaie, *Corvus monedula*. 4 ex. 10/4 og 3 ex. 13/4 (D.K.). 2 ex. nord-
enden 19/5 (A.H.).
- Myrsanger, *Acrocephalus palustris*. 3 ex. sørenden 18/6 (A.N.).
- Rørsanger, *Acrocephalus scirpaceus*. 2 ex nordenden 24/5-25/5
(D.K.).
- Nattergal, *Luscinia luscinia*. 3 ex. 24/5 (A.H.), 1 ex 30 og 31/5 (D.K.).
- Roséfink, *Carpodacus erythrinus*. 2 hanner nordenden 18/5 (A.H.).
og 19/5 (A.H.). 12 hanner 24/5
(A.H., D.K.). Et reirfunn i busk 1 m
fra jernbanen. Spolert. (D.K.).
- Hortular, *Emberiza hortulana*. 1 ex nordenden 20 og 24/5 (A.H., D.K.).
1 hann obs. 4/6 (D.K.).
- Sivspurv, *Emberiza schoeniclus*. 8-10 ex. 12/4 (A.H.). 50 ex. 23/9
(A.H.) og 15-20 ex. 30/9 (A.H.)

KNOPPSVANA I BUSKERUD

Jens Erik Nygård

Knoppsvana er en forholdsvis ny fugl i Buskerud, og som hekkefugl ennå i etableringsfasen. I motsetning til de fleste andre arter, kan vi regne med at nesten alle hekkende par registreres. Knoppsvana er nemlig lett å bestemme, også for menigmann, og den oppdages raskt der den dukker opp. Hekkinga blir gjerne utbasunert for all verden gjennom avisene, og ryktene spres om reiret med de store, hvite egg. Det er svært uheldig for knoppsvana, for fuglene er helt prisgitt folks velvilje, og erfaringene har vært dårlige. Eggrøveri og forstyrrelser er den viktigste årsaken til dårlig hekkesuksess. Viktig er også flom, som lett ødelegger reir og egg. Resultatet er at av et potensiale på ca. 70 unger, har kun 11-12 vokst opp. Allikevel er knoppsvana i sterk spredning, men det skyldes nok først og fremst innvandring fra overskuddsområder lenger sør. Således er hannen som har holdt til på Linnestranda i Lier siden 1977 merket i Kungsbackafjorden i Halland, Sverige i 1972.

Knoppsvana har til nå valgt steder med våtmarksvegetasjon til hekkplass, men Buskerud har svært få slike steder. Vi kan imidlertid forvente en spredning til mindre ideelle områder, dersom bestandspresset øker. En fortetning av bestanden er også en mulighet, kolonihekking er registrert i etablerte knoppsvaneområder lenger sør. Normalt er imidlertid knoppsvana lite tolerant overfor artsfrender i hekketida. På Linnestranda ble et areale på 0,2 km² forsvart, og fremmede par og canadagjess ble omgående jaget.

Overfor mennesker er de ofte tillitsfulle, særlig før og under hekketida, mens de er mye mer tilbakeholdne når ungene kommer. Det er dog verdt å minne om at en knoppsvane hann kan være meget aggressiv om den føler familien truet, og den er i stand til å brette armen til en voksen mann med et velrettet vingeslag. På Linnestranda ble en mann observert da han forsøkte å dytte hunnen av reiret for å vise eggene til sin 4-5 årige sønn. Det kunne ha endt ille hvis hannen hadde vært i nærheten.

BESTANDSUTVIKLING

Knoppsvana ble i følge Haftorn (-71) sett første gang i Buskerud i Synneren på Ringerike 1/5-1955 og andre gangen samme sted ultimo

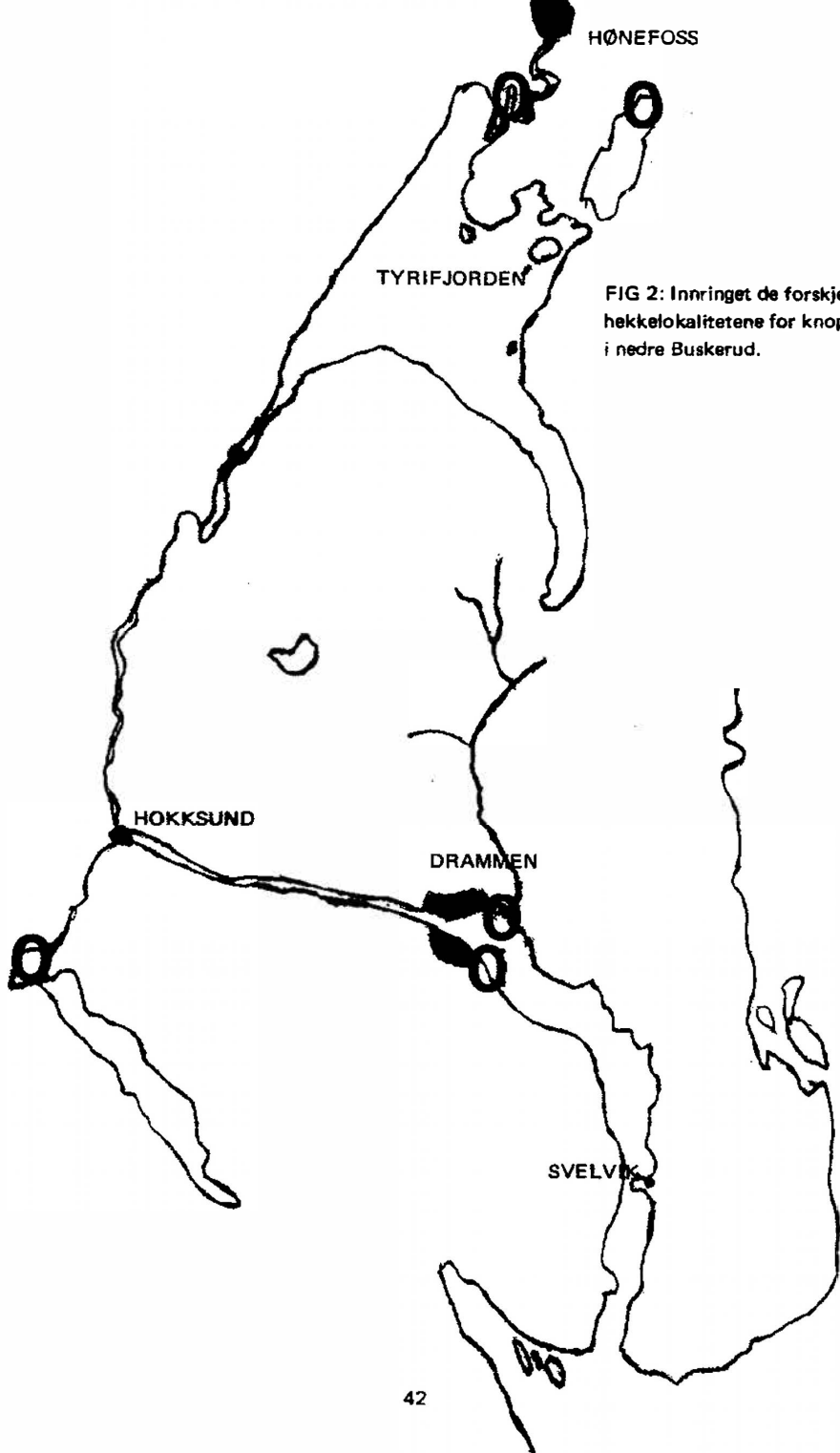

FIG 2: Innringet de forskjellige hekkelokalitetene for knoppsvane i nedre Buskerud.

To unge knoppsvaner. Foto: Bjørn Huseby.

april året etter. Begge ganger dreide det seg om to individer. Neste registrerte observasjon kom først i 1968 med 2 voksne fugler i Fiskumvannet 18/5. Ett individ ble sett samme sted 16/6-73. I 1975 ble knoppsvana sett første gang på to nye steder, på Linnestranda 3 voksne individer 6/4, og ved Averøya i Tyrifjorden 2 individer 20/4-22/4 og 4-6 individer 26/4.

Første hekking kom nettopp i 1975 og i Fiskumvannet. Her er en oversikt over hekkinger siden da :

- 1975 : Ett par hekket i Fiskumvannet. Paret ble sett med inntil 3 unger på vannet, men bare en ble flyvedyktig.
- 1976 : Ett par gjorde hekkforsøk i Fiskumvannet, men ga opp etter kort tid p.g.a. forstyrrelse fra mennesker.
- 1977 : Nytt hekkforsøk i Fiskumvannet ble igjen mislykket, denne gang p.g.a. vannstandsendringer. På Linnestranda dukket den "svenske" hannen opp og ble sett sammen med en umerket hunn i perioden 8/5-19/6. Ingenting tydet på hekking, men ubekreftede rykter 3 år etter fortalte om reir med ett egg.

- 1978 : Ny hekking i Fiskumvannet førte til to unger på vannet, men igjen ble bare en flyvedyktig.
 På Linnestranda ble 5 egg lagt, men reiret ble plyndret like før klekkinga.
 Ett tredje par gjorde ett mislykket hekkforsøk i Juveren på Ringerike.
- 1979 : På Fiskumvannet hadde paret i en periode 4 unger, men bare 3 vokste opp.
 På Linnestranda gjorde det samme paret nytt forsøk, og 7 egg ble lagt, men igjen ble eggene stjålet.
 Et par hekket nord i Steinsfjorden på Ringerike og fikk visstnok fram unger, men detaljer er ikke kjent.
- 1980 : I år ble hekkinga i Fiskumvannet ødelagt av flom etter kraftig regnevær kort tid før klekkinga (M.Sjølbiom med. feltutvalget).
 På Linnestranda gjennomførte det trofaste paret sin første vellykkede hekking, men bare 3 unger kom på vannet og vokste opp. Resten av eggene ble trolig stjålet.
 På Solumstrand i Drammen hekket et nytt par, som fikk fram to unger. Tvers over fjorden, ved Lahell, ble ett par med 2 unger sett, men det dreier seg sannsynligvis om Solumstrandparet som flyttet p.g.a. dårlig næringstilgang.
 På Ringerike forsøkte et par seg i Steinsfjorden, denne gang i ei vik på vestsiden. Ett par med 3 unger sett sør i Steinsfjorden 13/10 er trolig identisk med dette (T.Anker-Nilssen pers..med.).
 Ett par holdt til i Soneren, Sigdal på våren og tidlig sommer, men hekking ble ikke registrert (N.Rangbru med. feltutvalget).

Som man ser så er opplysningene ofte mangelfulle, så det bør være en utfordring for alle å sikre seg fakta om alle hekkforsøk i Buskerud i framtida. Det er høyst ønskelig å få inn eldre opplysninger, særlig fra nye lokaliteter. Slike kan sendes direkte til forfatteren eller via de enkelte lokallag.

La oss ønske knoppsvana velkommen som et kjært innslag i vår fauna og gjøre det vi kan for vellykkede hekkinger i framtida.

Forf. adresse: Brinken 19, 3400 Lier.

LITTERATUR:

Breiehagen 1976 : Faunistisk rapport fra Buskerud til og med 1975.
 Sterne 15: 159-167.

Anker-Nielsen 1979: Virksomheten ved Ringerike Feltstasjon, Averøya
1974-1979. Buskskvetten 3:84-128.

Haftorn 1971: Norges fugler. Universitetsforlaget, Oslo.

Nygård 1979: Linnestranda. Rapport 1970-78. Buskskvetten 3:4-21.

Nygård 1980: Linnestranda. Rapport 1979. Buskskvetten 4:4-11.

Næwa 1979: Fiskumvannet Naturreservat - En presentasjon. Ornitologisk rapport fra ca. 1955-1.1. 1979. Buskskvetten 3: 44-65.

Du kan få mer ut av banken

Les vår brosjyre
på 32 sider.
Velkommen innom.

KREDITKASSEN

-bank for folk i lest

DRAMMEN T L F. 833590

MØTE MED SPURVEUGLA

Dagfinn Kolberg

På mine mange turer i skogen hender det av og til at jeg hører eller ser spurveugla, denne dvergen blant uglene våre. Særlig om høsten kan jeg høre den mange ganger, og den tilkjenner seg da med sin karakteristiske høstsang. Denne strofen skiller seg meget ut fra den dompapfløyt-lignende vårlåten, og består som regel av korte fløyt i rask rekkefølge og stigende tonehøyde. I november i fjor traff jeg på ei spurveugle, og denne opplevelsen vil jeg gjerne berette litt nærmere om.

Denne vinterdagen befant jeg meg på en ås et godt stykke innpå skogen ved mitt hjemsted Vestfossen. Trugeføret var fint, men sekken var ekstra tung. I tillegg til kamerautstyr hadde jeg flere kilo fuglemat med til en foringsplass innpå denne åsen. Som jeg gikk der og sleit fikk jeg høre noen hissige småfugl-skrik bak noen småbusker. Jeg tenkte ikke noe nærmere over det, men fortsatte videre. På toppen av bakken stoppet jeg for å hvile, og bare 5-6 meter foran meg, i ei tørr osp, satt en nokså liten, rund fugl. Motlys gjorde at jeg først tok denne fuglen for å være en gråtrost ! Men da jeg fikk summet meg litt, var jeg ikke lenger i tvil om hva det var. Spurveugle ! Den blåste opp fjærdrakten og vippet med halen og så ut til riktig å kose seg der i solskinet. Spurveugla ser jo faktisk bedre om dagen enn om natten, og ugla foran meg viste tydelig interesse for en barfleck ved noen einerbusker. Jeg var nokså sikker på at den der hadde fått øye på en smånager. Og jeg fikk rett ! Jeg ble stående helt stille med sekken på ryggen (og kamerautstyret godt innpakket ned) i noen minutter, da spurveugla plutselig stivnet til et øyeblikk. Så kastet den seg ned med lett sammenlagte vinger mot den bare flekken bare et par meter unna meg. Der deiset den ned bak en einerbusk og ble borte noen sekunder, men jeg håpet at jakten ble vellykket. Men dengang ei. Ingen mus hang i klørne til spurveugla der den fløy og satte seg i tørrospa igjen.

Først etter en stund fikk jeg det klart for meg hvilken sjelden og artig opplevelse jeg hadde vært vitne til ! På få meters hold hadde jeg fulgt en rovfugls jakt på levende føde. Og spurveugla hadde ikke enset meg i sin jaktiver. Det kan man kalle tillitsfull fugl. Og nettopp denne tillitsfullheten hos uglene, og særlig da hos spurveugle og perleugle, er det som gjør at disse fuglene spesielt fanger min interesse.

Vel, spurveugla oppga jakten på musa på den bare flekken og streifet en stund omkring i nærheten. Best likte den å sitte helt i toppen av trærne, men

av og til hoppet den rundt ytterst på greinene litt nedenfor toppen. Som jeg stod og studerte spurveugla der den satt i toppen av ei furu, kom en ravn flyvende like over, mens den av og til ga fra seg noen hese skrik. Allerede før ravn-
en passerte over spurveugla, inntok spurveugla en stilling der den gjorde seg så lang, smal og tynn som mulig. Slik satt den til ravn-
en hadde passert og fløy et stykke forbi. Det var nok en slags forsvinningsstilling spurveugla inntok, men hadde ravn-
en fløyet enda nærmere tror jeg nok spurveugla hadde valgt å rømme.

Et annet eksempel på spurveugleadferd fikk jeg da en flaggspett i nærheten fikk øye på spurveugla som satt i toppen av ei høy furu. Det er faktisk eksempler på at spurveugla har tatt flaggspett, men da flaggspetten i dette tilfellet begynte å varsle iltert, og like etter kom flyvende mot spurveugla (trolig i raseri), valgte spurveugla å rømme så fort som mulig. Etter denne episoden så jeg ikke spurveugla noe mer.

Noen mer fascinerende fugler enn ugler finnes etter min mening ikke i vår fauna. Kanskje har leseren også hatt artige opplevelser med en eller flere av våre uglearter? Hvis det, så kontakt gjerne meg. Jeg er lydhør for alt som har med ugler å gjøre!

Forfatterens adresse:

Dagfinn Kolberg,
Kolbergveien,
3320 Vestfossen
Tlf:(03) 75 71 41.

Spurveugle, tegnet av Jon Bakkelund.

REIRFUNN AV KJERNEBITER I DRAMMEN

Tom Schandy

På Bragernes Kirkegård i Drammen er det et yrende fugletiv i tidlige vårmorgener. Jeg legger derfor ofte turen hit for å registrere de første stær, gråtrost, rødvingetrost, bokfink og rødtrupe. De høystammede løvtrærne er fulle av naturlige hull hvor stær, spottmeis, kjøttmeis og blåmeis hekker. Likeså finnes det en rekke einerbosker hvor grønnfinkene hekker. 11/4 1979 oppdaget jeg imidlertid to mer uvanlige fugler på denne kirkegården. Det var nemlig to kjernebiter, høyst sannsynlig ett par. Biotopen skulle så absolutt være tilfredsstillende for hekking, men tross det, 11/4 ble den eneste dagen jeg så kjernebiter. Disse forholdsvise sjeldne fuglene hadde likevel fartet videre.

Men kjernebiterne hadde tydeligvis notert seg stedet som en potensiell hekkeplass. For 18/4 1980 farer nok en gang en stor, kraftig fugl forbi meg, så jeg sperrer øynene opp. Kjernebiter ! Flukten foregikk i bølger, og fluktropet var et kort "tjik". Den forsvant opp i et tre. Og der satt det sannelig meg enda en til av samme slaget. Jeg tipper det var samme kjernebiterparet fra året før, som nok en gang var på visitt på Kirkegården. Fuglene tok igjen til vingene og forsvant. Da jeg en time etter ruslet gjennom parken like ved, lettet plutselig tre kjernebiter fra et tre. Sikkert samme paret pluss en enslig fugl.

Den 6/5 oppdaget jeg igjen kjernebiterparet på Kirkegården. Det var gått nesten tre uker siden sist jeg hadde sett dem, og jeg begynte nå å øyne muligheten for hekkende kjernebiter i Drammen. Og da jeg så fuglene parre seg oppe i ei bresk, var det opplagt hva fuglene tenkte på. Kjernebiterne forbredte seg grundig til sin store oppgave, å føre slekten videre. Hunnen var i ferd med å samle reirmaterialer, mens hannen ledsaget henne. En gang prøvde hun å nøste opp en hyssing som hang i et tre, men det ble mislykket. Etter iherdig bruk med kikkerten fant jeg ut at breska hvor fuglene hadde parret seg, var reirstedet. Dette var nemlig sentrum i fuglenes virksomhet.

Senere i mai var reiret ferdig. Det lå høyt oppe, kanskje 6-7 meter. Med kikkert på bakken gikk det fint å observere den rugende hunnen. Dessverre var jeg aldri oppe og kontrollerte reiret, både fordi det lå så høyt og fordi treklatring på en kirkegård lett kan vekke anstøt hos folk. Jeg fikk også dårlig tid utover sommeren, så om hekkingen ble vellykket, vet jeg ikke.

Etter løvsprett i mai var det heller ikke lett å følge med i kjernebiternes aktivitet, i og med at de holder seg mest i toppen av trærne og er forholdsvis stivhardige av seg. Det var bare under reirbyggingen at jeg så fuglene på bakken. Ved et par anledninger kom jeg fuglene på ca.10 meters hold.

Dette er den tredje konstaterte hekkingen av kjernebiter i Buskerud, men første gangen et konkret reir er blitt funnet. Den første observasjonen var av en kjernebiter som matet en gjøkunge i Drammen primo juli 1972 (Blandhol 1973), og den andre av en kjernebiter på Krekling i Øvre Eiker i juli 1977 som matet en unge (Hals 1978). Kjernebiteren bygger vanligvis reir høyt og godt skjult, og i og med at den også oppholder seg i trakronene og ikke sier stort, så blir kjernebiterne vanskelige å konstatere hekkende. Kjernebiteren er en art i svak ekspansjon, og en må kunne forvente at arten dukker opp som hekkefugl i Buskerud på mer permanent basis. Fuglekikkere bør være oppmerksom på denne fuglen i biotoper som edelløvskog, perker og kirkegårder. Det skal bli spennende å se om kjernebiterne kommer tilbake til Kirkegården i Drammen neste år. Kanskje dette vil bli en fast hekkeplass ?

LITTERATUR:

Blandhol, Kjell 1973 : Kjernebiter mater gjøkunge. Sterna 12: s.223.

Hals, Anders 1978: Kjernebiterens status på Krekling i Øvre Eiker. Buskskvetten 3: s.72-73.

Kjernebitere på reir,
tegnet av Jon bakkelund.

NORSK VINTERFUGLTELLING

—ET PROSJEKT FOR VINTERAKTIVE FUGLETITTERE I HELE BUSKERUD

Feltutvalget i Buskerud ved / Per Ole Syvertsen

Sist vinter ble det i Norsk Ornitologisk Forening igangsatt et prosjekt med telling av fugl i vinterhalvåret. Prosjektet er nærmere omtalt i artikkelen. Også i Buskerud ble enkelte tellinger gjennomført da. I år håper vi å få med oss medlemmene i mye større grad.

Vinteren er lang og hard på våre breddegrader. Snø og kulde setter store begrensninger for hvilke fuglearter som kan klare seg gjennom den mørke årstid, og i harde vintre med store snømengder og mange og lange kuldeperioder bukker mange av våre bevingete venner under. Vinteren er også den årstid da fuglefolk flest nedtrapper eller sågar legger helt ned sin feltaktivitet i gammellandet. Det er en beklagelig kjensgjerning at en fattigere fauna fører til mindre interesse for det som tross alt er å finne i skog og mark, langs strand og elvebreidd.

For de som derfor nå leter etter et påskudd til å utvide sin fugletitteraktivitet også til årets siste og første måneder, er Norsk Vinterfugltelling midt i blinken. Prosjektet skulle egne seg for alle med alminnelig gode kunnskaper om låt og utseende hos våre vanlige vinterfugler, og som ikke skyr uteliv noen formiddagstimer et par ganger i løpet av vinteren. Kort sagt for alle Ola'er og Kari'er med fugl i blikket.....

Vinterfugltellingen er oppdelt på en hovedperiode omkring jul/nyttår, samt to andre telleperioder. Den første er i november og den siste i februar. Når tellingene foretas i alle tre perioder kan man følge forløpet av invasjon og andre forflytninger. Man håper også å få et mål på vinterdødeligheten. Den enkelte deltaker kan velge mellom to tellealternativer :

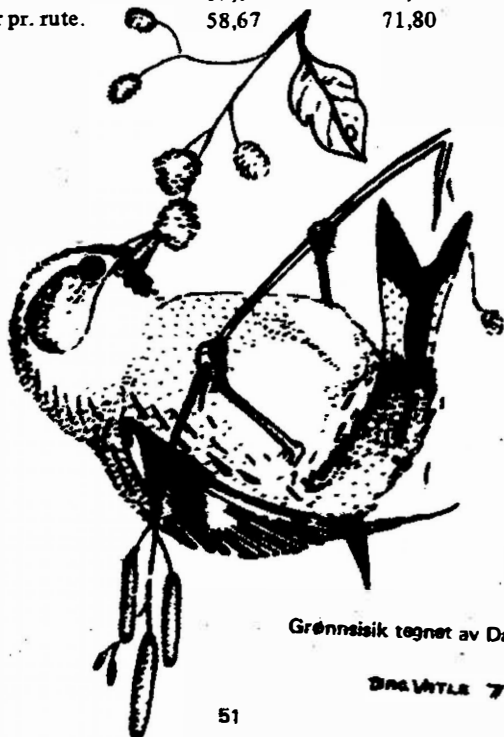
Alternativ 1: ruta inventeres bare en gang, da alltid i periode 2(Jul/nyttår).

Alternativ 2: ruta inventeres i alle tre perioder.

Den norske vinterfugltellinga er basert på punkttagseringsmetoden. Det betyr at alle tellinger skal finne sted fra faste punkter man har plukket ut i terrenget. 10 punkter med passende avstand i mellom benyttes i vinterfugltellinga. De samme punktene skal benyttes på hver telling, også seinere vintre. Meningen er at inventeringen skal gjentas fra år til år, så det er fornuftig å tenke grundig gjennom hvor ruta skal gå og hvor de enkelte punktene blir lagt. På hvert punkt skal man så telle fugl i 5 minutter. Resultatene føres inn i et spesielt skjema, som fåes ved henvendelse til artikkelforfatteren. På første side av dette skjemaet er det en detaljert orientering om vinterfugltellinga, og om hvordan skjemaet skal fylles ut.

Vinteren 1979/1980 ble den norske vinterfugltellinga igangsatt som et nasjonalt prosjekt. Periode 1 (i november) gikk tapt i Buskerud, men til midtvintertellinga i jule/nyttårshegen kom prosjektet så smått i gang. Medlemmer av Drammen lokallag utførte tellinger i 3 ruter i denne perioden, og ytterligere 2 ruter kom til i periode 3 (februar). En kort oppsummering av noen av resultatene fra denne spede begynnelsen på vinterfugltellinga i Buskerud er gitt i tabellen under.

	Periode 2	Periode 3
Antall arter	24	24
Antall arter pr. rute	12,67	11,40
Antall individer pr. rute.	58,67	71,80

Grønnsisik tegnet av Dag Vatle.

DAG VATLE 79

Denne oversikten er tatt med nærmest for kuriositetens skyld. Det er selvfølgelig ikke rare slutninger man kan trekke av et så lite materiale.

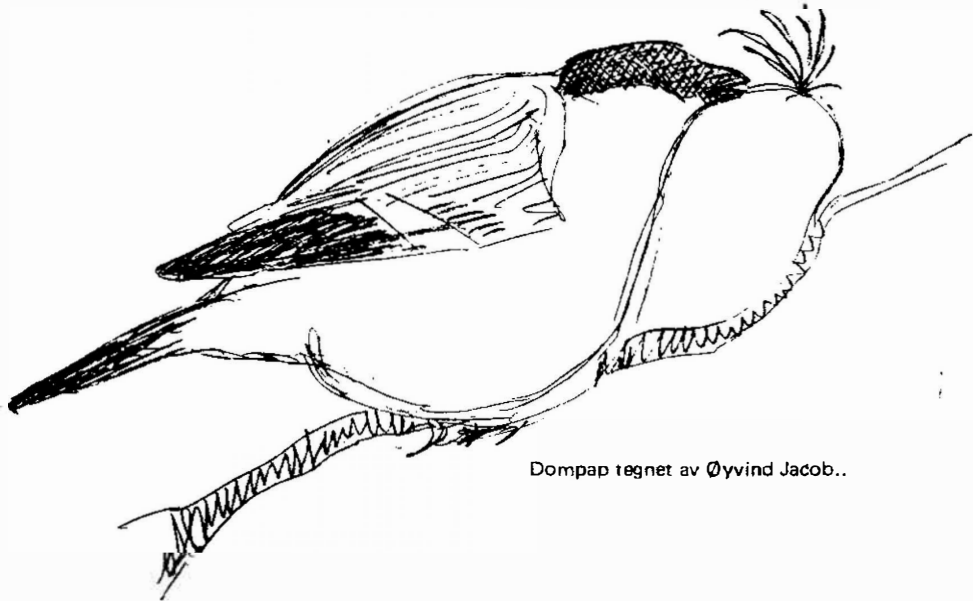
Vinterfugltellingen i Buskerud organiseres av feltutvalget. Kontaktperson er forf., adresse Klem, 3478 Nærnes.

Vinteren 1980/81 finner tellingene sted i følgende tidsrom:

Periode 1: 22-30/11

Periode 2: 25/12- 6/1

Periode 3: 31/1-8/2

Dompap tegnet av Øyvind Jacob..

VANNFUGLTELLING 1981

De årlige vannfugltellingene i regi av Internationale Wildfowl Research Bureau (IWRB) vil i 1981 foregå i periodene:

10.-25. januar og 8.-15.mars.

Interesserte bes henvende seg til feltutvalgsrepr. i sitt lokallag.

TOPPDYKKERHEKKING I FISKUMVANNET

Magne Sjøblom

Toppdykkeren har i de senere år vært en regelmessig gjest ved Fiskumvannet. Med sin eutrofe karakter skulle Fiskumvannet være en ideell hekkelokalitet for toppdykker. Våren 1979 var forhåpningene store i og med at et toppdykkerpar ble sett i parringslek og redemateriale ble samlet sammen. Hekking ble imidlertid ikke konstatert, hvor mye vi enn håpet. Adskillige timer ble tilbrakt der vi hadde sett toppdykkerne bygge reir, men dessverre, toppdykkerne var og ble borte.

Toppdykkerne innfant seg også i vår, men etter et par dager var de borte. Vel, vel tenkte vi, det var toppdykkerne for i år. Våren og sommeren gikk uten at noen toppdykker ble sett. Først 12/8 1980 ble toppdykker igjen sett ved Fiskumvannet. To ungfugler, sannsynlig flyvedyktige, ble først sett. Mens disse ble behørlig studert i teleskopet, dukket plutselig en voksen fugl fram. På ryggen hadde den to ikke-flyvedyktige unger. Da toppdykkerne vanligvis legger 3-4 egg, kan det synes naturlig å tro at ungene var fra samme kull, men størrelsesforskjellen på ungene var så stor at dette neppe var mulig. Den voksne fuglen med ungene på ryggen lot seg beskue i lengre tid. Da Fiskumvannet om høsten gror igjen av siv gir dette gode gjemmemsteder for vannfugl, og toppdykkerne ble igjen borte. Senere ble det igjen sett en del toppdykkere, både unge og voksne fugler.

Konklusjonen må bli at det muligens kan ha hekket to kull i Fiskumvannet i år, men dette er altså usikkert. Sikkert er det at to unger har sett dagens lys i Fiskumvannet, og det er jo en god begynnelse. Toppdykkerhekkingen i Fiskumvannet er forøvrig også den første i hele Buskerud, og det er hyggelig at vi nå også har fått med denne vakre fuglen i vår fuglefauna.

ATLASPROSJEKTET I BUSKERUD – HVA NÅ?

Tore Gunnarsen

Vi har kommet halvveis i det landsomfattende kartleggingsprosjektet av hekkefugler, og det har etterhvert kommet inn mange og interessante opplysninger. Det er etter de foreløpige resultater nå mulig å øyne hvor de enkelte fylker vil ende opp når en ser på foreliggende aktivitet og resultater. Enkelte fylker har gode og engasjerte koordinater som har utført en utrettelig jobb for å få de lokale ornitologer til å påta seg undersøkelsen av kvadrater, men responsen må desverre i mange tilfeller sies å være heller svak. Det er ikke tvil om at ganske mange fylker vil få vanskeligheter med å gjennomføre prosjektet innen den tidsrammen som foreløpig er fastsatt, nemlig ut 1984.

Jeg skal ikke i dette innlegget gå for meget inn på resultatene på landsbasis, men nøye meg med det som vår fylkesavdeling er engasjert med her i Buskerud. Fylkets størrelse medfører 150 kvadrater som skal undersøkes, et antall som er høyt, men likevel relativt lite sett i forhold til noen andre fylker som i tillegg også er dårligere dekket med ornitologisk aktivitet.

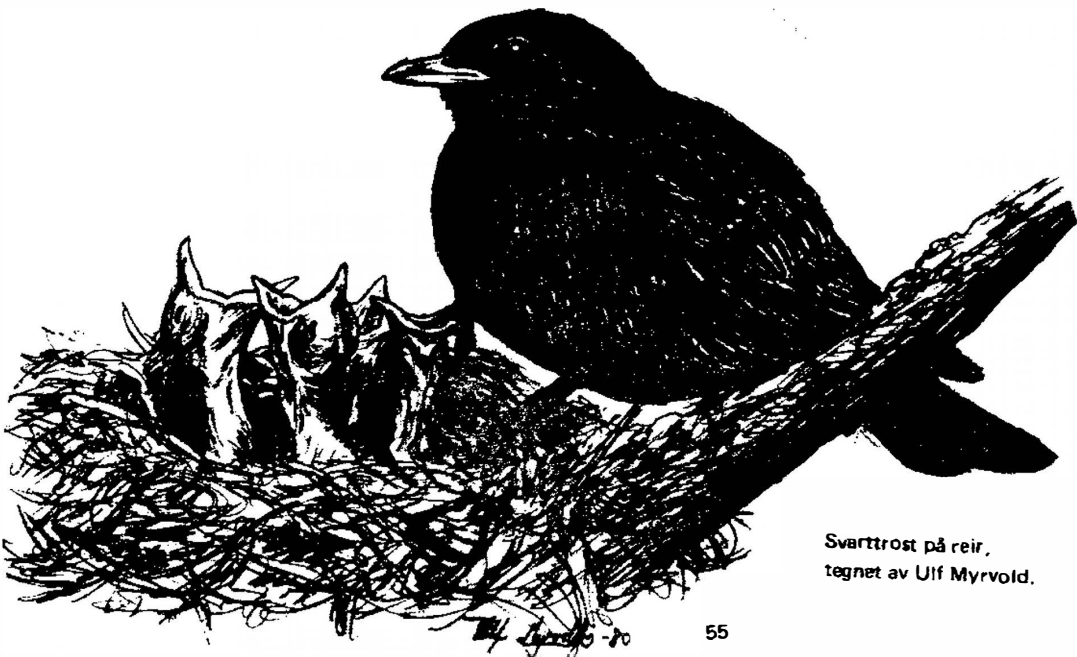
Prosjektet ble møtt med stor entusiasme i fylket, og en rekke personer forespeilte stor innsats i de kommende årene. Men allerede første høsten når resultatene skulle komme strømmende inn, begynte de første tegn på vanskeligheter å dukke opp. Ikke det at det ikke kom mange og interessante resultater fra aktive observatører, bevarer, men frafallet var likevel skremmende. Grunnene til svikten var mange, men en viktig faktor var nok at prosjektet krever mer av en observatør tids-, arbeids- og erfaringsmessig enn hva observatørene (og organisatorene) forestilte seg. Aktiviteten de par etterfølgende årene har vært en videreutvikling av den tendens som ble avspeilet den første sesongen.

Hva skal vi så si om resultatene etter halvgått løp her i Buskerud? Ser en på kartene gjengitt av P.O. Syvertsen i forrige nr. av Buskskvetten, ser vi at de fleste kvadratene har vært besøkt, men i større eller mindre grad. Arbeidsmessig vil jeg si at vi etter 1980-sesongen har kommet knapt halvveis dersom en går ut i fra en rimelig dekningsgrad i hvert kvadrat. Selvfølgelig er det ønskelig å få langt flere arbeidstimer selv i de best dekkede kvadrater som i de sørlige deler av fylket. Men skal en være ærlig, og det bør man jo, så er det lite realistisk at vi klarer å gjennomføre en grundig nok undersøkelse av alle kvadrater i fylket.

Ser en på resultatene fra Vestfold (Mathiassen og Thollefsen 1980) som har få kvadrater (33) og stor ornitologisk aktivitet, så kan de koste på seg å publisere

en stor oversikt over hvor mange arter som er konstatert hekkende (D-kode) i hvert kvadrat. Det er desverre små håp om at vi vil kunne bedømme våre kvadrater ut i fra antall konstatert hekkende, men må nøye oss med å få bekreftet mange arters forekomst til "mulig"- (B-kode) eller "sannsynlig hekking" (C-kode).

Ser en på de foreløpige utbredelseskartene publisert i Buskskvetten (Syvertsen 1978,80) vil B- og C-observasjonene likevel gi et godt bilde av artsutbredelsene. Jeg poengterer nettopp dette forbi jeg tror at i det ligger den riktige arbeidsmetoden for Atlas-prosjektet i Buskerud de kommende par sesonger. Det jeg personlig ønsker er altså at deltakerne skal ta på seg et noe større antall kvadrater de skal undersøke. I dag ser de fleste seg fornøyd dersom de tar et kvadrat en sesong og eventuelt supplerer dette sesongen etter, men prosjektet har ingen muligheter for en gjennomføring etter et slikt mønster fordi vi ganske enkelt er for få ornitologer. Det vil være bedre at flere kvadrater besøkes pr. ornitolog, men foreløpig med færre timer pr. kvadrat. Det er ikke meningen at kvadratene på noen måte bare skal "skummes" for de letteste artene som f.eks. gråtrost og taksvale, men det er utrolig hvor mange arter en på kort tid kan påvise innen et område dersom en besøker det når ungene er i ferd med å forlate reiret, f.eks. i overgangen juni/juli. Det er forbausende mange arter som en må betegne som sjeldne eller vanskelige å finne. En kommer over dersom en farer over større områder, og da helst ved hjelp av bñ. Selvfølgelig er det mange argumenter som kan brukes mot en slik arbeidsmetode, men jeg har personlig brukt denne metoden de siste par årene langs Numedalselven og opp mot Dagali, og resultatet er meget bra.

Svarttrost på reir,
tegnet av Ulf Myrvold.

Enkelte arter som f.eks. rovfugler vil kunne unngå oppmersomheten ved en slik arbeidsmetode, men det er mange opplysninger en kan få fra erfarne skogsarbeidere og jegere oppover i dalene. En behandler selvfølgelig slike opplysninger med forsiktighet, men en får ofte vite hekkeplassen for vanligvis bortgjemte rovfugler som en vanskelig ville kunne finne uten å være lommekjent i området.

Mitt kanskje noe blåøyde ønske er derfor at fylkets ornitologer de første par årene skal ta på seg flere nye kvadrater, si en 4-5 hver, og i løpet av de første par årene prøve å dekke disse på en noenlunde forsvarlig måte. Selvfølgelig er vi også takknemlige for et hvert bidrag. Etter disse to sesongene vil en da ha et ganske godt bilde av fylkets dekningsgrad og en noe mer styrt og supplerende undersøkelse de siste to sommerene, vil kunne sikre fylket en tilfredsstillende dekning. Jeg oppfordrer derfor lokallagenes Atlas-koordinatorer til å komme sammen og drøfte prosjektets videre skjebne i Buskerud. Det er i hvert fall ikke tvil om at prosjektet trenger en kraftig dytt i ryggen dersom vi ønsker å oppfylle prosjektets målsetting, et prosjekt som etter min mening er det mest verdifulle norske ornitologer noensinne har tatt på seg for å kunne belyse vår nasjonale fuglefauna.

Litteratur:

- Mathiassen, T.S. og Thollefsen, J. 1980: Prosjekt Atlas i Vestfold. Vestfold-ornitologen 1: 31-33.
- Syvertsen, P.O. 1978 : Atlasprosjektet - hvor langt er vi kommet? Buskskvetten 3: 89-92.
- Syvertsen, P.O. 1980: Atlasprosjektet i Buskerud. Buskskvetten 4: 24-29.

SØKNAD OM REFUSJON AV ATLASUTGIFTER

Atlasesongen er over for i år. Foreningen har fått en del økonomisk støtte til dette prosjektet, og de som føler seg berettiget til det, kan nå søke fylkesforeningen om refusjon av utgifter i forbindelse med prosjektet i perioden 1978-1980. Søknader sendes Tore Gunnarsen, Hasselbakken 5, 3400 Lier. Send med en oversikt over feltdøgn og utgifter til reise m.m.

EKSKURSJONSREFERATER

TIL STORE FÆRDER MED ØVRE EIKER L.L.

Helga 12-14/10 1979 arrangerte fugleforeningen på Øvre Eiker ekskursjon til Store Færder Ornitologiske Stasjon i Oslofjorden. Store Færder er altså ei øy og ligger like utenfor Tjøme. Siden tidlig på 60-tallet har det vært drevet årtlig observasjon og ringmerking av fugl der. Stavanger Museum står nå for ringmerkingen, og det er reist en hytte på stedet til dette bruk. Store Færder er mest kjent for enorme mengder med trekkfugl vår og høst. I tillegg til vanlige arter som fuglekonge, rødstrupe, forskjellige trostearter osv., observeres også av og til sjeldenheter som tartarpiplerke og gulbrynsanger.

Vi var fire håpefulle deltakere som ble skyssset ut til øya av Jan Schönning Olsen. Vi startet fra Sandøysund i småregn og ankom Store Færder i mørket og i høleregner. Egentlig skulle vi ligge i telt på "Speidersletta", men valgte heller å ta oss inn på ei lita hytte som sto åpen. Litt lenger inne på øya lå ringmerkingshytta, og denne helga lå det seks stykker der. De var alle unge, ivrige amatørornitologer.

Lørdag opprant med gråvær, men heldigvis regnet det ikke. Vinden blåste fra nordøst, og ifølge ringmerkerne var dette et ypperlig trekkfuglvær. I løpet av gårdsdagen hadde de fanget over 300 fugl, men i dag ble fangsten merkelig nok bare ca. halvparten så stor. Det var mest fuglekonge, rødstrupe og en del trost som ble merket, men også jernspurv, sivspurv, dompap, gransanger, bjørkefink og gjerdessmette. De fleste nettene, som forøvrig var av "mist-nett"-type, var samlet på nordenden av øya. Hver time ble det gått nettrunde, i regnvær enda oftere. Den første runden starter like etter det har lysnet, og den siste etter mørkets frembrudd. Som man skjønner, er det ikke noe latmannsliv å være ringmerker!

Vi benyttet dagen til å være med på ringmerking, nettrunder og å se oss om ellers på øya. Ei slik øy ute i Oslofjorden forbinder man lett med et forblåst steinlandskap. Slik er det også ofte i virkeligheten, men ikke når det gjelder Store Færder. Landskapet her er preget av til dels dype langspående og frodige daler mellom fjellstripene. Vegetasjonen består mest av lauvtrær som osp, bjørk, krossved og rogn.

Rognebær og krossvedbær er det nok som trekker store mengder trost til øya. Av bartrær finnes einer og litt gran. Blomsterfloraen er også rik på denne øya.

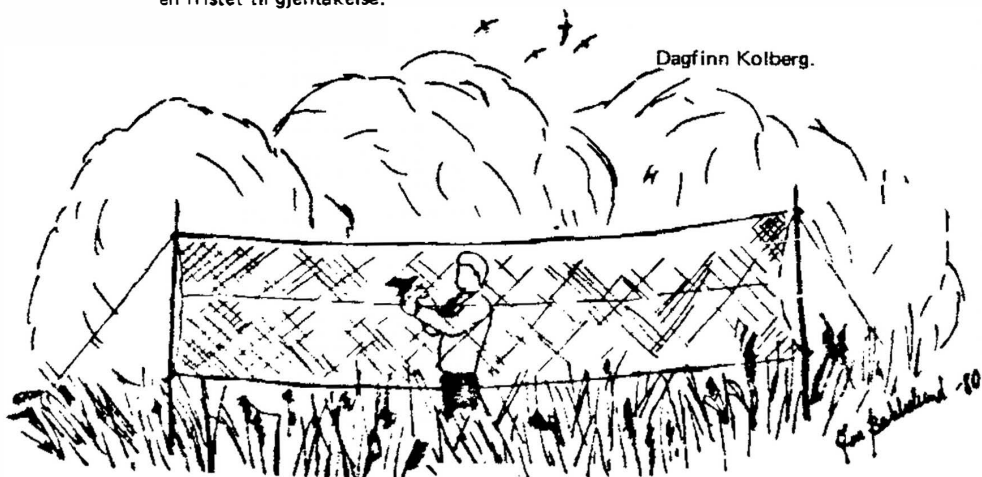
Føruten de fuglene som ble ringmerket, observerte vi en god del trekkfuglarter i tillegg, bl.a. ca. 10 fjellvåk. Det at vånd finnes over hele øya der det finnes jord, gjør nok sitt til at dagrovfugler og også ugler besøker og holder til på Store Færder. En ny art for samtlige var trelerke, som vi observerte to individer av. Av andre observasjoner kan nevnes 1 orrhane, 1 tårnfalk, heipiplerke, 14 storskarv, 1 gråhegre, 1 rødstjert, bergirisk og gråsisik.

På lørdagskvelden begynte det atter å regne, mens vi satt varmt og godt i ringmerkingshytta og så på TV.

Søndag var været som før grått og trist med litt regn av og til. Resultatet på første nettrunden var imidlertid oppløftende. Hele 79 fugl ble resultatet, og de 2-3 neste rundene ga omtrent like store mengder. Som i går ble det også denne dagen ringmerket mest rødstrupe, fuglekonge, måltrost og rødvingetrost. En blåstrupe, gjerdsmett, rødstjert, gransanger, kjøttmeis, bjørkefink og dompap ble også ringmerket. Ellers observerte vi noen flokker med ringduer, hvorav den ene talte ca 500 individer, og 1 perleugle.

Store Færder er ikke bare fuglefolk. Fisket her ute pleier å være bra. Et av medlemmene hadde med seg fiskestang og håvet inn 4-5 store torsk, 1 lyr og 1 laks i løpet av helgen.

Vel, Jan Schønning Olsen kom og hentet oss som avtalt, og i surt gråvær la vi i vei inn mot fastlandet igjen. Vi var alle enige om at turen fristet til gjentakelse.

MØLEN I OSLOFJORDEN 8/9-9/9 1979.

Mølen i Oslofjorden er kjent som litt av en botanisk severdighet. Alle-rede i 1934 ble øya fredet på grunn av sin sjeldne flora. Øya er bevokst med en fantastisk fin edelløvskog, og en rekke orkideer er å finne her.

Men hvordan er Mølen som fuglelokalitet? Dette spørsmålet stilte flere av oss i Drammen lokallag søg om. Ville øya f.eks. være velegnet for trekkobservasjoner og ringmerking. Etter kartet å dømme skulle Mølen ligge i skuddsonen for fugletrekk. Mølen ligger noen kilometer rett sør for Hurumlandet. Teoretisk ligger øya midt i trekklederen for fugl som trekker ut Oslofjorden, Drammensfjorden og Sandebukta. Vel, ingenting visste vi. For å finne ut litt mer om Mølen's avifauna, arrangerte forening-en like godt en ekskursjon dit ut helga 7-9/9 1979. En båteier i Tofte var så grei å kjøre oss ut dit for en billig penge med snekka si. Mølen var tyde-ligvis et populært ekskursjonsmål blant medlemmene i Drammen lokallag, for mellom 10 og 15 stykker deltok på turen.

Mølen er et meget attraktivt mål for båteiere i Oslofjorden. Tre fjerde-del av øya er reservert med totalt campingforbud. Resten av øya er derimot utlagt som campingområde for publikum. En molo er bygd på Mølen, slik at havnemulighetene er gode. Da vi ankom øya, lå det fullt med dyrebære cabin cruisere her for helga.

Fedagen gikk med til teltoppsetting. Om kvelden var vi vitne til feno-menet morild. Det er betegnelsen for det fenomenet at sjøen lyser i mørke ved berøring. Fenomenet skriver søg fra at det i vannet finnes mange selvlysende små organismer som encellede planktoner og flagella-ter.

Lørdagen opprant med ikke det beste været vi kunne ønske oss: Over-skyet og tåke. Et par i foreningens styre hadde medbrakt mistnett som ble oppspønt i skogen på vestsiden. Resultatene ble heller skrale. Etteve fugl ble fanget totalt for hele helga. D'et var først og fremst meiser. Vi kom fram til at øya ikke var av det beste slaget for ringmerking, bl.a. var ikke vegetasjonen av den mest ideelle typen. Imidlertid ble ikke ring-merkingen foretatt på det beste stedet, som lå i reservertet på sørpiss-en. Slike aktiviteter var forbudt i reservertet.

Søndagen viste søg med penere vær. Denne dagen var varm, solrik og vind-stille. Av spesielle observasjoner som ble gjort på øya kan nevnes 1 ær-fuglhunn, 1 dvergalkhunn, 1 steinvender, 30 skjærpiplerke, tornskate,

1 blåstrupe, 8 storskarv, 2 stillits, 1 sannsynlig hornugle og 2 kvinand-
nunner. En ungfugl av tyvjo var den mest interessante observasjonen.
Denne holdt på med næringsøk på sørpissen hele formiddagen 8/9.
Noe direkte trekk av betydning ble ikke registrert.

Vel, etter denne ekskursjonen må en vel konkludere med at øya trolig
ikke er av en slik ornitologisk verdi som vi på forhånd hadde håpet. Men
likevel, øyas verdi skal ikke undergraves for det. Et enkelt besøk er selv-
sat alt for lite til å kunne gi noen skikkelig vurdering. Det er ikke umulig
at øya kan være en fin observasjonsplass på sene høstdager i oktober og
november med sterke sørlige vinder. Jeg tenker da på muligheten for
trekk av en del marine ender (sjøorre, svartand, havelle) og forblåste havs-
fugler (havhest, havsule, krykkje, joer og lirer). Dessuten må en vel regne
med et regelmessig storskarvtrekk forbi øya. Det er heller ikke utenkelig
at edellauskoggen rommer en fin småfuglbestand. Trærne her har mengd-
er med naturlige hull i alle størrelser som skulle tilfredsstille både små og
store huleboere.

Med dette oppfordrer vi folk til å avlegge Mølen flere besøk. Men selv
om det ornitologiske utbyttet blir lite, så er det ei fin øy som det er
morro å være i land på. Deltagerne på lokallagsturen så iallefall svært så
fornøyde ut etter denne herlige høstturen.

Tom Schandy

SKO TIL
minipris

J.A. MAGNUSSEN

N. TORGET. - DRAMMEN - TLF. 83 66 83

BLANT TELESKOP OG VÅK PÅ FALSTERBO.

Det er blitt en tradisjon i Øvre Eiker lokallag at man hver vår og høst tar seg en tur over til søta bror for å skåda fåglar. Og helga 18-21/9 1980 la foreningen nok en gang ut på langfart i den lånte bussen (14-seter) til Øvre Eiker Svømmeklubb. Og målet denne gangen var det samme som første gangen foreningen la ut på Sverigetur i 1977, nemlig Falsterbo på sørvestspissen av Sverige. Bussen ble ikke full denne gangen, kun syv stilte, men disse hadde forhåpningene i orden.

Vi durte i vei, kjørte hele natta og kom så vidt fram til Falsterbo etter nesten å ha kjørt av veien en gang. Nå er det ikke så uvanlig at Øvre Eiker lokallag er nære på utforkjøring når rovfugl er i lufta over oss. Men denne gang var det ikke slike ting som distraherete. Sjøføren sovnet rett og slett, men våknet tidsnok til å unngå å harve opp jordene.

Dødstrette ankom vi Odden ved sju-tida om morgenen. Og det var ikke vanskelig å oppdage hvor det beste sted for observering var. En lang rad med fuglekikkere med dyrebare teleskoper, kikkerter og kameraer hadde for lengst stilt seg opp for morgentrekket. Minst 2-300 fuglekikkere må det ha vært, av begge kjønn og alle aldre.

Det tok ikke lang tid før våkene var over oss, og hodebryet begynte. Å bestemme båker er ikke nybegynnersak, men heidigvis, formannen kunne dette, gammel som han er i tralten. Fluktprofiler, striper på stjerten osv. erkjente at det var vepsevåk det gikk i. De kom enkeltvis og trakk ut over Kattegat. De var å se i alle mulige fargevarianter. Spurvehauk var også en vanlig rovfugl i morgentimene over Odden. Falsterbo går for å være blant de tre-fire beste rovfuglitrekkstedene i verden, og det tviler jeg ikke på. Ellers trakk store ærfuglflokker stadig forbi, og flere småflokker med storskarv.

Utpå formiddagen trakk folk inn til Ljungen, et åpent og flatt lyngheilandskap. Våkene pleier å ligge i store skruer på de oppadgående varme luftstrømmene over dette området. Det blåste imidlertid noe, så våkeansamlingene her ble ikke som ventet. I stedet gikk fuglene over skogene noe lenger unna. Men tross det, av og til kom store skruer i kikkertens rekkevidde. Den største var på 72 vepsevåk og var litt av et syn. Vanligere var skruer på 10 og 20 fugl. Inn mellom alle vepsevåkene var også en og annen musvåk og fjellvåk. Tårnfalk var vanlig kost. Størst oppsikt vekte kanskje en stor og tung havørn som kom over Ljungen. En småskrikedørn forsvant også under horisonten

før jeg klarte å skille den ut fra all våken.

Vi slo oss ned på en campingplass ved Ljungen. Det militæret var til stadig irritasjon med sine stadige skytøvelser på ballong trukket av fly over området. Nede på stranda ved campingplassen var det vadere av diverse slag som sandlo, tundralo, dvergsnipe, temmincksnipe, myrsnipe, enkeltbekkasin, strandsnipe og polarsnipe. En avosett fartet også omkring i strandkanten og vekket oppsikt, mens splitterne stadig vekk patruljerte over oss.

Neste dag var like pen som den forrige, og vi stilte på Odden. Våketrekket var av samme størrelse som dagen før. En jordugle kretset stadig vekk over tuppen av odden, men plutselig kom den over hodene på oss, og da var det selvsagt ingen som var parat med kameraene. Ute på en sandøy utenfor Odden gikk 8-9 avosetter og furasjerte. Langt ute i fjorden så vi også en enorm måkeflokk, det må være den største jeg noen gang har sett. Titusener av hvitfugl var det i den. I morgentimene var det også jevnt trekk av låvesvale, taksvale og heipiplerke. En dvergeterne ble også sett. Av de største godbiter denne morgenen bød på var 4 glenter som kom svevende over hodene på oss. Kameraene kom da fort opp. En rekke skudd ble avfyrt, før glentene like raskt som de kom, var forsvunnet over alle hauger.

På Falsterbo farer ikke bare ornitologiske interesserte. Falsterbo er også en senter for golfinteresserte, og man visste aldri når ballene kunne komme i hodet på en. Likeså var det flere som letet gjennom algene på stranda i søken etter dyrebar rav. Rav blir nemlig benyttet som smykkestein. Her nede på Falsterbo er det flere som driver med denne virksomheten på heltid.

Søndagen kom, og rovfuglene dro. Vi så kun et tiltalls våk, og på Odden var det nesten ikke trekk i det hele tatt. Årsaken var til dels det morgendis som helt dæmpet morgentrekket. Men likevel, vi hadde nok en gang fått opplevd rovfuglenes mekka, og mett av inntrykk la vi av gårde på hjemvei. Og nå holdt vi oss heldigvis trygt og godt på veien helt hjem til Drammen og Øvre Eiker.

Tom Schandy

-SLUTT-

KJÖP ELEKTRA VASK

UTEN KONTANTER
(På elektra konto)

HOS

FALK ELEKTRISK A/S

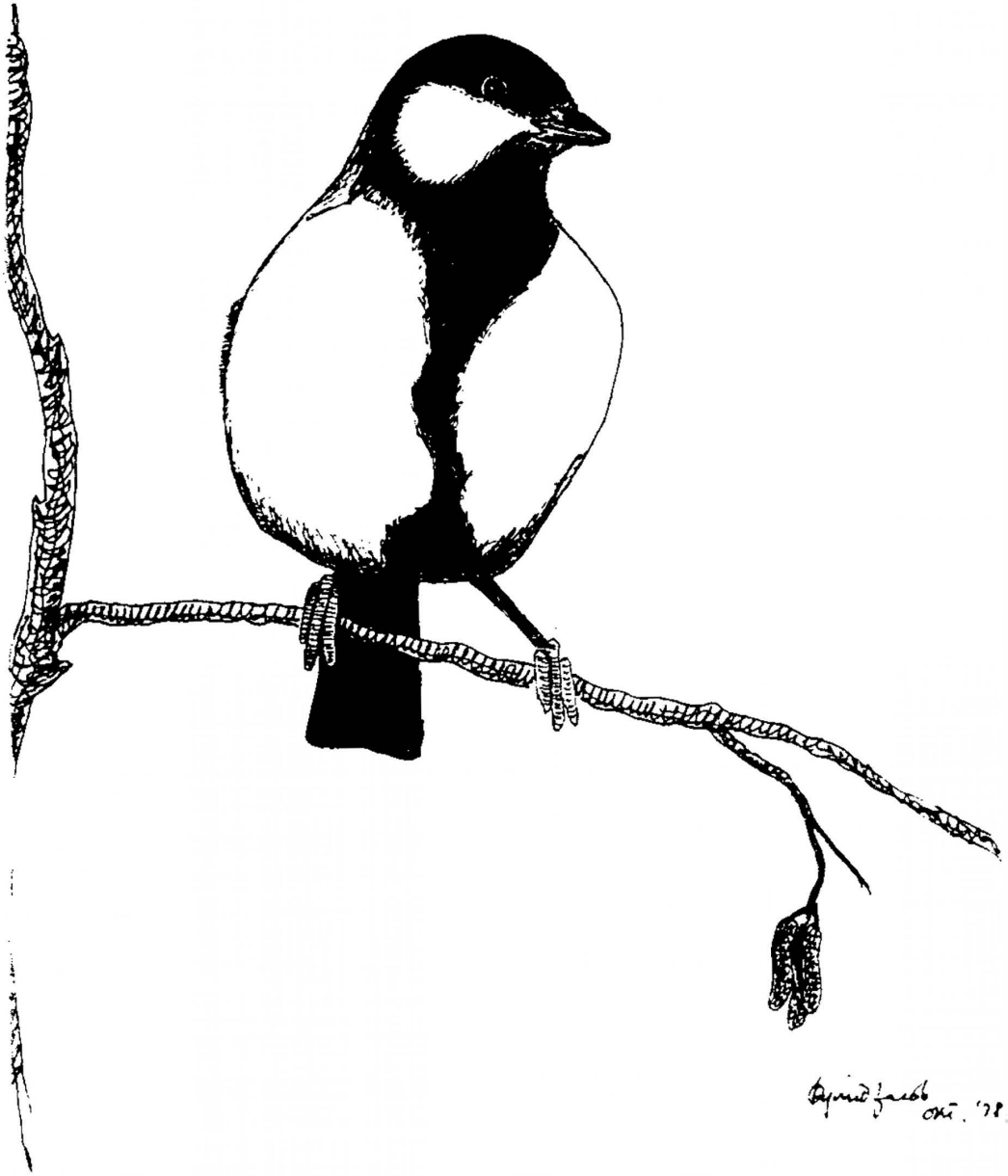
Engene, DRAMMEN
Fritt tilkjørt. God parkering.

RETTINGER

I forrige nummer av BUSKSKVETTEN nr. 1-80, var det dessverre snøket seg inn en rekke småfeil i artikkelen "Linnestranda-rapport 1979" av Jens Erik Nygård. I andre avsnittet s. 4 står det at fem arter ble ringmerket for første gang, men bare fire av dem er nevnt. Den femte arten skal være gråsisik. I tabellen lokale kontroller side 6 skal det over kolonnene stå samme ses 1 mnd, 2 ses., 3 ses., 4 ses., 5 ses. Ses. er forkortelse for sesong. I samme tabell under kolonne ant merket står tallet 704 for løvsanger. Det riktige tallet skal være 782. På side 9 står det etter artslisten 104 i 1980. Året skal selvsagt være 1979, som jo artikkelen omhandler. Under omtalen av toppand i artskommentaren side 10 har datoen da 15-20 eks. ble sett, falt ut. Datoen skal være 27/10. Dessuten ble det ikke gitt noen forklaring på undersøkning av noen datoer i artskommentaren. Disse understrekingene gjelder nye ekstremumstider.

Redaksjonen beklager feilene og håper at det ikke gjentar seg!

RED.

Byrd Jacob Oct. '28